

УДК 72.01

Д. Г. Свобода

*аспірант каф. міського господарства**Київського національного університету будівництва та архітектури***КОНЦЕПЦІЯ ТРУДОВОГО КАРКАСУ МІСТА**

Анотація: у статті розглядається поняття трудового каркасу міста.

Ключові слова: трудовий каркас міста; трудові вузли.

Постановка проблеми.

У зв'язку з різними аспектами проблеми трудосбалансованості сучасного міста, постає питання про раціональні зв'язки трудових ресурсів та їх раціонального, доцільного розміщення. Пропонується ввести поняття «трудова каркас міста», яке в сукупності охопить всі елементи трудових взаємозв'язків та дасть змогу виявити слабкі сторони трудосбалансованості, а також дасть можливість покращити ситуацію у перспективі у місті.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Каркас міст - одне з найважливіших понять просторового економічного аналізу. Цей термін був введений у Франції в 50-і роки в рамках досліджень її регіонів. В основі цієї концепції лежать дві головні тези:

Міста не є ізольованими економічними агентами, вони включені в систему зв'язків з іншими містами. Ці зв'язки можуть бути ієрархічного, взаємодоповнюючого або конкурентного типу.

У сукупності міста та їх взаємозв'язку визначають характер економічного простору країни.

Концепція каркаса території розглядає міста як полюси економічної активності, а економічний простір - як структурно організоване і неоднорідне, що дозволяє перейти від геометричного опису до економічного.

Міста характеризуються високою інтенсивністю економічного життя і, відповідно, високою щільністю освоєння території. Саме тому міста пов'язані дорогами (лінії телеграфу, телефону, авіалінії) і представляються у вигляді каркаса, деякою гратчастою структурою, на яку «натягнута» тканина полігонів. Тому для опису такої моделі використовуються терміни «каркас-тканина».

Термін «тканина» широко використовується в економіці міста.

«Тканина» - економічно другорядні просторові зони, які одночасно є резервами для розвитку каркаса. Звідси, можна казати що, взагалі, «каркас» - сукупність міст деякої територіальної зони, розглянутої разом з системою відносин між містами та оточуючими їх сільськими зонами впливу, а також із зовнішніми зв'язками цих міст.

Отже, каркас міст структурує територію і є, найважливішою частиною. Історично формування такого каркаса починалося з сільськогосподарського освоєння територій.

Поступово над цією первинною тканиною склалася пірамідальна структура міст різного рівня. Розвиток промисловості внесло істотні зміни в цю просту, логічно струнку схему. Істотні зрушення у повоєнній економіці Європи призвели до необхідності розвитку концепції каркаса і подолання обмежень, пов'язаних з вихідною класичною концепцією.

Якщо взагалі брати поняття «каркас» з точки зору конструкції це - несуча конструкція, що складається з поєднання лінійних елементів. Каркас покликаний витримувати навантаження, забезпечувати міцність і стійкість об'єкта.

Так само *трудоий каркас* – це умовно-рухома конструкція, яка складається з поєднання вершин та ребер, які створюють полігон, або тканину, яка спрямована на витримку навантаження трудових ресурсів, забезпечує сталість місць прикладання праці. При цьому, створює просторово-організаційну інфраструктуру, яка підтримує стабільність трудової зайнятості, створює постійний і безперервний рух трудових потоків, попереджує розпад та підтримує цілісність трудового простору міста.

Для того щоб трудовий простір був сталим, необхідно враховувати ряд чинників, які впливають на його форму:

1. Трудова зацікавленість;
2. Транспортна доступність до місць прикладання праці;
3. Авторитетність підприємств;
4. Чуттєво-емоційний фактор людини та інше.

Висновки

Як бачимо, у формуванні міського середовища, праця має дуже значне місце. Завдяки трудовим ресурсам, населення має місця прикладання праці, тобто об'єднання, організації та інше, які дають змогу реалізувати таланти та бажання створювати продукцію, яка в свою чергу стимулює ринково-економічні відносини.

Трудоий каркас міста— це сукупність трудових зв'язків, які утворюють просторово-організаційну трудову інфраструктуру, що підтримує цілісність міста. Трудоий каркас міста складається з таких типів елементів:

- -вузли каркаса, що здійснюють трудоутворюючу функцію, до них відносяться місця прикладання праці(МПП).

- - транспортні зв'язки, для здійснення транспортної функції (магістралі загальноміського значення, районного значення та інші, які пов'язують вузли МПП в єдину працетворюючу систему).
- - місця проживання населення, трудовий потенціал міста, що виконує трудозабезпечуючу функцію.

Кожний елемент трудового каркасу має зберігати цілісність у міському просторі і бути пов'язаним з іншими елементами каркасу. Кожна ділянка трудового каркасу міста має забезпечувати свій особливий режим використання, та завдяки цьому зберігати функціональність та раціональність на тлі міста.

Список використаних джерел:

1. Демин Н. М. Управление развитием градостроительных систем. — К.: Будівельник, 1991. — 184 с.
2. Ключниченко Є.Є. Управління містом: Навчальний посібник для студ. вищих навч. закл. / Київський національний ун-т будівництва і архітектури. — К.: КНУБА, 2003. — 260с.
3. Містобудування. Довідник проектувальника / за ред. Т.Ф. Панченко. — К.: Укрархбудінформ, 2001. — 192с.
4. Осітнянко А.П. Планування розвитку міста: Монографія — К.: КНУБА; 2001. — 460с.
5. Дідик В.В., Павлів А.П. Планування міст - Львів, 2003. - 408 с.
6. Посацький Б.С. Основи урбаністики. Частина 2. Розпланування та забудова міст. - Львів. 2001. - 243 с.
7. Осітнянко А. П. Планування розвитку міста: Монографія — К.: КНУБА, 2001. — 460с.
8. Ключниченко Є.Є. Соціально-економічні основи планування та забудови міст. — К.: Укрархбудінформ, 1999. — 348 с.
9. Фильваров Г.И. Социально-пространственная организация производственного комплекса крупного города // Градостроительство. — Киев, Будивельник, 1983.
10. Плешкановська А.М. Функціонально-планувальна оптимізація використання міських територій. — К.: Вид., 2005. — 190 с
11. Плешкановская А.М., Савченко Е.Д. Города и эпохи. — К.: Логос, 2011. — 230 с
12. Глазычев В. Город без границ. - Территория будущего, 2011. - 400 с.
13. Джейн Якобс Смерть и жизнь больших американских городов - Новое издательство, 2011 г. - 460 с
14. Трубина Е. Город в теории - Новое литературное обозрение, 2011 г. - 520 с.
15. Джесси Рассел Урбанистика - Книга по Требованию, 2012г. - 122с.

Аннотация: в статье рассматриваются понятие трудового каркаса города.

Ключевые слова: трудовой каркас города; трудовые узлы.

Summary: the article considers the labor skeleton of city.

Key words: labor skeleton of the city; labor nodes.